
Extremisté na akademickou půdu nepatří

Extremisté na akademickou půdu nepatří

LIDOVÉ NOVINY

02.05.2009, LEO PAVLÁT

ÚHEL POHLEDU

Americký rasista a antisemita David Duke byl vypovězen ze země a se studenty Karlovy univerzity se nesešel. Vůdce extremistické Dělnické strany Tomáš Vandas o svou příležitost diskutovat se studenty, tentokrát VŠE, přišel, když se o připravovaném setkání nevhodně rozpovídal na internetu. Ti, kteří obě setkání připravovali, argumentují jasně: Chceme, aby studenti získali zkušenost s radikály a uměli jim čelit. Univerzita musí zaručovat svobodnou, ničím neomezenou výměnu názorů. Nežijeme v totalitě, nikdo nemůže předem nařizovat, co se nesmí říkat.

Ta argumentace působí přesvědčivě.

Přesto jsem přesvědčen, že lidé typu Dukea a Vandase na univerzitu být zváni nemají, a to z důvodů praktických i obecnějších.

Důvod praktický: nevěřím, že setkání s extremisty má podstatný význam. Kdyby platilo, že společenské patologie lze účinně čelit jen na základě osobní zkušenosti s jejími protagonisty, bylo by to špatné. O rasismu, nacionálním socialismu, šoa existuje nepřehledně hodnověrných informací. Skutečně bez diskuse se Streicherem nelze přesvědčivě nahlédnout, co je to antisemitismus?

Dále: co od diskuse můžeme čekat? Kdyby se extremisté na akademické půdě projeví tak, jak to činí mezi svými příznivci, znamenalo by to nejspíše porušení zákona. Mají být akademičtí činitelé těmi, kdo o tom budou rozhodovat - se všemi vyplývajícími důsledky? A pokud, což je pravděpodobnější, pozvaný své pravé smýšlení zastře, k čemu diskuse poslouží? Názorným příkladem je týden starý rozhovor s Davidem Dukem v Právu. Rasistická prohlášení, jimiž proslul ve své vlasti a kvůli nimž si ho oblíbili neonacisté, v jeho odpovědích nenajdeme. Nabídl naopak portrét zásadového muže, který každému přeje, a nemůže se jen smířit s izraelským násilím.

Soudím proto, že setkání s extremisty na akademické půdě nesplní organizátory zamýšlený účel, a to ještě z jednoho důvodu: racionální diskuse dle akademických pravidel není s extremisty možná. Kdyby jí byli přístupní, kdyby se do jejich vidění světa nepromítaly xenofobní, zásadám demokracie a humanity odporující postoje, extremisty by nebyli.

Naproti tomu nepříznivé důsledky, které vystoupení radikálů na univerzitě přinášejí, jsou nesporné a závažné. Lidé typu Dukea, Vandase, ale i radikální levice, nereprezentují jen "názor". "Myšlenku". Jsou vůdčími politickými aktivisty autoritářských hnutí, která mají svou taktiku, strategii a především cíl: za pomoci demokracie demokracii zničit. Nepřihlížet k tomu, tvářit se, jako by v případě těchto a podobných lidí šlo jen o výměnu učených názorů ve volné soutěži idejí, je se zkušeností Evropy 20. století naivní i nebezpečné.

Hovořit s extremisty na veřejně uznávaném fóru - univerzitě, v médiích - znamená povýšit je na "druhou stranu", dát jim status alternativy. Pro extremisty je na takové diskusi nejdůležitější právě účast v ní. Tím se zapřísáhlým odpůrcům demokracie přiznává legitimita, začleňují se do společenského diskurzu. V této neblahé tendenci připadá zvláštní role médiím. Ať již senzacechtivost řady z nich či "nestrannost", která bez ohledu na souvislosti žádá vyjádření "těch druhých", obojí extremistům přináší kýženou publicitu.

Jistě teď budu napaden, že apriorními morálními soudy bráním výměně idejí. "Věda nemá morálku," řekl mi jeden vysoký představitel Univerzity Karlovy před dvěma týdny. Na to odpovídám: "A člověk morálku má?"

Možná jsem málo postmoderní, vše intelektuálně relativizující, ale věřím, že myšlenky jsou lepší a horší, názory přijatelné a zavrženíhodné. To ostatně přijímají i ti, kdo diskuse s extremisty na univerzitě obhajují: mají studentům pomoci v interpretaci společenských rizik. Podle mého názoru však v tomto případě negativa převažují nad pozitivy. Celý proces

výuky není ničím jiným než výsledkem výběru a rozhodování. Volí se typ kurzu, jeho obsah, přednášející. Neexistuje povinnost nechat extremistu mluvit na akademické půdě. A je-li odmítnut, demokracie se tím nestává totalitou.

***

Názory v této rubrice nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce

Hovořit s extremisty na veřejně uznávaném fóru znamená povýšit je na "druhou stranu", dát jim status alternativy. Lidé typu Dukea, Vandase, ale i radikální levice, nereprezentují jen "názor". "Myšlenku". Jsou vůdčími politickými aktivisty autoritářských hnutí.